

Die Haghe

Maart 2017
127e jaargang nr. 2
verschijnt 6 x per jaar

Beschermvrouwe H.K.H. Prinses Beatrix

VRIENDEN VAN HET HAAGS HISTORISCH MUSEUM

Van de voorzitter

Bij het verschijnen van dit Ledenbericht is de meteorologische lente net begonnen. 'Een nieuwe lente, een nieuw geluid'... of liever: een nieuw beeld. Aan het Lange Voorhout staat sinds 11 februari de liberale staatsman Rudolf Thorbecke (1798-1872). Zittend aan het bureau waaraan hij de Grondwet van 1848 schreef, bevindt hij zich daar in goed gezelschap van de vlakbij aan de Lange Vijverberg staande Haagse iconen Jantje (1976) en - ook zittend - Johan van Oldenbarnevelt (1954), van wie we in 2019 gaan herdenken dat hij 400 jaar geleden op een schavot op het Binnenhof aan zijn einde kwam. Het beeldentrio staat vanzelfsprekend in ons jubileumboek *Den Haag in beelden*, dat in 2015 ter gelegenheid van het 125-jarig bestaan van Die Haghe verscheen. Een niet nieuw, maar wel vertrouwd geluid is de Dag van de Haagse Geschiedenis, die jaarlijks voor diverse instellingen op historisch gebied wordt georganiseerd door het Haags Gemeentearchief en die dit keer wordt gehouden op zaterdag 8 april van 11.00 tot 16.00 uur. Uw bestuur zal als te doen gebruikelijk de stand op het Plein bemannen en de passant er op wijzen dat de ware Hagenaar en Hagenees natuurlijk lid is van Die Haghe én Vriend van het Haags Historisch Museum.

Dat laatste is geen loze kreet: wij toonden ware vriendschap door het HHM ook dit jaar 1.500 euro te geven als bijdrage in de aanschaf van een prachtig en herontdekt schilderij dat Gerard Hoet (1648-1733) omstreeks 1725 vervaardigde van de Haagse familie Quarles, die aan de Lange Houtstraat woonde. Het schilderij behoort tot de

beste en meest representatieve grote Nederlandse familiegroepen uit de eerste helft van de 18de eeuw en zal vanaf eind april in het HHM te zien zijn.

Nog een nieuw geluid: als voorloper op de tweede Haagse Historie Quiz in oktober wordt in mei een 'voorrunde' gehouden in de vorm van een 'Pubquiz', waaraan op een avond een groot aantal teams meedoet. Het winnende team zal als 'Haags Historie Team' aan de oktoberquiz meedoen. Leden van historische verenigingen zijn uitgenodigd om in teams van 3-5 leden aan de voorronde deel te nemen. Leden van Die Haghe zijn vanzelfsprekend de grootste kanshebbers! Wie aan de voorronde wil meedoen, kan zich aanmelden bij onze secretaris Hans Zwaanswijk, e-mail: secretaris@haagsegeschiedenis.nl Maar eerst hét lente-evenement met het meest vertrouwde geluid: op zaterdag 1 april onze Voorjaarsledenvergadering, waarvan u de agenda in dit Ledenbericht aantreft. Ik hoop velen van u dan te mogen verwelkomen.

Henk Grootveld

AGENDA

22 maart

Bezoek aan Cultureel Maçonniek Centrum aan de Javastraat 2B

29 maart

Rondleiding tentoonstelling 'Gezichten van de Gouden Eeuw' door Saskia Kuus en Lex van Tilborg in het Haags Historisch Museum

1 april

Voorjaarsledenvergadering in het Haags Historisch Museum

PostNL
Port Betaald

Voorjaarsledenvergadering

Het bestuur van de Geschiedkundige Vereniging Die Haghe – Vrienden van het Haags Historisch Museum nodigt u graag uit tot het bijwonen van de Voorjaarsledenvergadering 2017. Deze wordt op zaterdag 1 april om 11.15 uur gehouden in de Schutterszaal van het Haags Historisch Museum, Korte Vijverberg 7. Vanaf 11.00 uur inloop en koffie in het museumcafé.

Agenda

1. Opening
2. Mededelingen
3. Verslag van de Najaarsledenvergadering van 8 oktober 2016
4. Jaarstukken 2016 en verslag kascommissie. De stukken worden ter vergadering uitgereikt en zijn vanaf 18 maart op te vragen bij de penningmeester, tel. 06-36 18 99 06 of via: penningmeester@haagesgeschiedenis.nl
5. Bestuursamenstelling: mevrouw drs. J.M. de Vries is aftredend en herkiesbaar.
6. Activiteiten voor de leden
7. Rondvraag
8. Sluiting

Na afloop van de vergadering zal mevrouw Caroline de Westenholz een lezing geven over de geschiedenis van Internationale Galerij Orez. Deze in 1960 opgerichte galerie in de Javastraat speelde een belangrijke rol in de opkomst van de Zero-beweging in Nederland. De Westenholz schreef over dit onderwerp het recent verschenen boek *Hoger die drempel! Een geschiedenis van Internationale Galerij Orez, 1960/1970*.

Verslag Najaarsledenvergadering

De Najaarsledenvergadering werd op 8 oktober 2016 gehouden in de Schutterszaal van het Haags Historisch Museum, Korte Vijverberg 7.

1. Opening

De vergadering begint met een woord van welkom door de directeur van het Haags Historisch Museum drs. M. van Baalen. Vervolgens opent voorzitter Grootveld, met een openingsrede waarin hij terug- en vooruitblijkt, de vergadering. Hij heet de 37 aanwezige leden en ereleden welkom en bedankt het Haags Historisch Museum voor het verlenen van de gastvrijheid en memoreert de hechte band tussen de vereniging en het Haags Historisch Museum. In 1975 werden voor dit museum de eerste ideeën op papier gezet door W.M. van der Mast. Deze ideeën werden ondersteund door het bestuur van Die Haghe middels een brief aan het gemeentebestuur. Elf jaar later volgde de officiële opening en in januari 1997 werd het HHM volledig zelfstandig. Dat is volgend jaar 20 jaar geleden. Allemaal redenen voor feestvreugde – maar vooral redenen om hier te vergaderen met gepaste trots, aldus de voorzitter.

Deze vergadering is tevens een bijzondere vanwege de uitreiking van de tweejaarlijkse Die Haghe Prijs. De leden van de jury worden welkom geheten: voorzitter de heer M. Schenk, mevrouw H. van Aartsen, de heer J. H. Furnée, ambtelijk secretaris mevrouw Ph. Swenker én oud-jurylid mevrouw C. Chavannes-Mazel. Namens Die Haghe bedankt de voorzitter mevrouw Chavannes voor haar jarenlange betrokkenheid bij de Die Haghe Prijs en de inspirerende bijdrage die zij heeft geleverd.

Van de genomineerden zijn aanwezig: de heer W. Willems en mevrouw H. Verbeek (*Hier woonden wij*) en de heer M. van den Toorn (*Lijnspeel*). De overige genomineerden zijn: de heren H. Ambachtsheer, Chr. Lucht en D. Smit. Voorts meldt de voorzitter dat er een aantal nieuwe ontwikkelingen zijn te verwachten, te weten: activiteiten voor inwoners van de nieuwe wijken, activiteiten gericht op jongeren onder de noemer 'Jong Die Haghe' en aanpassing van de website aan de eisen van de tegenwoordige tijd.

2. Mededelingen

Afwezig met bericht: dhr. H. Ambachtsheer, dhr. D. Cannegieter, dhr. A. Dijk, dhr. Gmelig Meyling, dhr. J.'t Hart, dhr. P. de Kieft, mw. A. de Lazaar, dhr. J.W. Meijer, dhr. R. Toxopeus, mw. C. Wentholt.

3. Verslag van de Voorjaarsledenvergadering 2 april 2016

Er zijn geen opmerkingen, waarna het verslag wordt vastgesteld.

4. Financiële verantwoording van de Lustrumviering 2015

Penningmeester de heer E. de Vries krijgt het woord en licht de financiële verantwoording van het lustrumproject toe. De uitgaven zijn binnen de begroting gebleven, zodat het project zonder verlies gefinancierd kon worden met de eigen bijdragen van het Haags Historisch Museum en Die Haghe én de bijdragen van sponsors en fondsen.

De heer F. Wijsenbeek vraagt of er van het jubileumboek, dat is gedrukt en uitgegeven op eigen risico, een overzicht is van de totale verkoop. De penningmeester geeft aan dat de verkoop goed verloopt. De opbrengsten die nu nog binnenkomen zullen later in de verantwoording worden meegenomen.

Tot slot krijgt mevrouw D. Jeurgens namens de kascommissie het woord. Zij geeft een korte toelichting op de uitgevoerde controle en stelt de vergadering voor het bestuur decharge te verlenen, hetgeen met applaus door de vergadering wordt bevestigd.

5. De begroting 2017

Penningmeester De Vries licht de begroting toe. De begroting is in grote lijnen gelijk aan de begroting van 2016 met uitzondering van het gereserveerde bedrag voor het aanpassen van de website. Op een vraag van de heer Van der Poll geeft de penningmeester aan dat de post diversen op de jaarrekening van 2015 verband houdt met het samengaan van Die Haghe met de Vrienden van het HHM.

6. Bestuursamenstelling

Bestuursleden worden benoemd voor drie jaar en zijn eenmaal direct herkiesbaar. De heer L. van Tilborg werd benoemd in 2013 en is aan het einde van de eerste termijn. Hij stelt zich herkiesbaar en het bestuur draagt hem graag voor ter herbenoeming. De benoeming wordt door de vergadering met applaus ondersteund.

7. Tijdschrift Haagse Historie

De heer Van Dam toont de eerste aflevering van dit blad. Het ziet er prachtig uit! 40 bladzijden met 'voor elk wat wils'. Het blad (en de website) is de concretisering van de samenwerking tussen de historische verenigingen in Den Haag. Een abonnement op het tijdschrift is dankzij de aanbieding (de eerste vier nummers voor slechts 20 euro) zeer aantrekkelijk te noemen. Op de vraag van de heer Wijsenbeek of er een inkijkje gegeven kon worden in het volgende nummer kon helaas niet worden ingegaan. De redactie was er nog druk mee doende! De voorzitter besluit dit agendapunt met de slogan: 'Een must voor elk Die Haghe-lid aan de kust!'

8. Vertegenwoordigers van Die Haghe in het Haags Monumentenplatform

Namens Die Haghe heeft bestuurslid mevrouw M. de Vries zitting in dit platform en zij doet verslag. De heer Vader zal dit jaar aftreden als voorzitter van het platform, een nieuwe voorzitter is vooralsnog niet bekend. Enkele aandachtspunten van het afgelopen jaar: er zijn plannen om de monumentenaftrek (belastingvoordeel voor bezitters van monumenten) af te schaffen en te veranderen in een subsidieregeling. Dit voornemen wordt door het platform nauwlettend gevolgd. Voorts heeft het platform fel gereageerd op de voorgenomen plannen van de Gemeente tot de aanleg van een internationaal park. Deze plannen zijn nu voorlopig van tafel, maar het platform blijft alert en zal het stadsbestuur kritisch blijven volgen.

9. Activiteiten voor de leden

Bestuurslid de heer C. Burger doet verslag van het afgelopen jaar 2016. Dat kende verschillende hoogte- en dieptepunten wat betreft de belangstelling voor en deelname aan de door Die Haghe georganiseerde activiteiten. Hoogtepunt qua aantal deelnemers was de rondleiding door het gebouw van Sociëteit De Vereniging met 40 deelnemers. De jaarlijkse zomere excursie werd helaas geannuleerd wegens gebrek aan belangstelling. Een kleine enquête onder de leden leerde dat er vooral belangstelling is voor excursies waarbij het vervoer naar en van de te bezoeken locatie geregeld is. Hier zal in de toekomst rekening mee worden gehouden.

Overzicht van de activiteiten:

- Bezoek aan buitenplaats Hofwijck op 23 april (25 deelnemers)
- Bezoek aan Sociëteit 'De Vereniging' op 7 mei (40 deelnemers)
- Bezoek aan de Russisch Orthodoxe kerk op 28 mei (18 deelnemers)
- Rondwandeling door de Binckhorst op 23 juni (13 deelnemers)
- Johan de Witt lezing op 21 augustus (59 deelnemers)
- Zomere excursie voorzien op 27 augustus (helaas afgelast vanwege te geringe belangstelling)
- Lezing 'Flaneren langs de Haagse Beek' op 21 september (18 deelnemers)
- Rondleiding over tentoonstelling 'Joods Den Haag' op 1 oktober (15 deelnemers)
- Lezing en Rondleiding vliegveld Ypenburg op 2 oktober (58 deelnemers), georganiseerd door de Stichting Historische Vereniging Buitenplaats Ypenburg in samenwerking met Die Haghe.

10. Jaarboek 2016

De heer P. de Kievit geeft als voorzitter van de redactie van het Jaarboek 2016 een kort overzicht van de geplaatste artikelen. Het jaarboek is dit jaar uitgebreider dan ooit dankzij het aanbod van maar liefst 7 artikelen van hoogwaardige kwaliteit. De onderwerpen zijn zeer divers: een reisgids voor beiaardiers door Nederland en Vlaanderen, de oorlogsjaren van de bekende meubelfabriek Pander, de bouw van de Badkapel in Scheveningen en de geschiedenis van galerie Orez, om er maar een paar te noemen. Uiteraard ontbreken de vaste rubrieken niet.

11. Rondvraag

Er zijn geen vragen.

12. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering onder dankzegging voor ieders inbreng en met het verzoek alvast de datum van de Voorjaarsledenvergadering te noteren: zaterdag 1 april 2017.

Uitreiking Die Haghe Prijs 2016

Na afloop van de vergadering geeft de voorzitter het woord aan de heer Schenk. Als voorzitter van de jury van de Die Haghe Prijs – die verder bestaat uit mevrouw H. van Aartsen-Warsen en de heer J. H. Furnée, die de plaats heeft ingenomen van mevrouw C. Chavannes-Mazel – gaat hij over tot het voorlezen van het juryrapport. De prijs werd toegekend aan het boek van Wim Willems en Hanneke Verbeek *Hier woonden wij. Hoe een stad zijn joods verleden herontdekt.*

Activiteiten voor de leden

Aanmelden

activiteiten@haagsegiedenis.nl

Na ontvangst van uw bijdrage op rekening NL49 INGB 0000 0717 91 t.n.v. Geschiedkundige Vereniging Die Haghe zal uw deelname worden bevestigd.

Bezoek aan Cultureel Maçonniek Centrum

Cultureel Maçonniek Centrum aan de Javastraat 2B

Binnen niet al te lange tijd zal het gloednieuwe Cultureel Maçonniek Centrum worden geopend. In dit centrum bevinden zich de verzamelingen van de Orde van Vrijmetselaren: een bibliotheek, archieven en een museale collectie. Deze laatste omvat materiële getuigenissen van de Orde zoals schootsvellen en andere regalia, maçonnieke kunstnijverheid en siervoorwerpen, schil-

derijen en grafiek. Het museum is bedoeld als etalage van de Orde.

Die Haghe biedt u de mogelijkheid om in het gebouw aan de Javastraat een kijkje te nemen. Behalve een bezoek aan het museum zal er in de 'Tempel' waar de broeders voor hun rituele arbeid bijeenkomen een inleiding over de geschiedenis van de Vrijmetselarij worden gegeven.

NB Deze activiteit is ook toegankelijk voor introducees

Datum: woensdag 22 maart

Aanvang: 15.30 uur

Duur: ca. 1½ uur

Locatie: Javastraat 2B

Kosten: 7,50 euro (8,50 euro voor introducees); koffie en thee zijn hierbij inbegrepen.

Aanmelden: zie boven onder 'Activiteiten'

Rondleiding tentoonstelling 'Gezichten van de Gouden Eeuw'

Jan van Ravesteyn (ca. 1572-1657) was aan het begin van de zeventiende eeuw een van de belangrijkste portretschilders van Den Haag. Hij ontving eervolle opdrachten van onder meer prins Maurits, het stadsbestuur, de schutterij en rijke particulieren. Hij werd geroemd door tijdgenoten: de beroemde hofschilder Anthony van Dyck maakte zelfs een portret van hem. Bij leven was hij een gevierd schilder, maar vandaag de dag is Van Ravesteyn bij het grote publiek vrij onbekend. Daarom geeft het Haags Historisch Museum een overzicht van zijn leven, werk en opdrachtgevers. De expositie toont vier topstukken uit de eigen collectie, aangevuld met bruiklenen van o.a. het Mauritshuis en het Rijksmuseum. Tijdens de rondleiding zal gast-conservator Saskia Kuus extra aandacht besteden aan de vaak prachtige kostuums van de geportretteerden en stil staan bij de ontdekkingen die tijdens de voorbereidingen voor de tentoonstelling gedaan zijn over het leven van Jan van Ravesteyn. Conservator Lex van Tilborg zal uitgebreid ingaan op de schutterstukken en magistraatsportretten die allemaal recentelijk gerestaureerd zijn.

Saskia Kuus studeerde kunstgeschiedenis aan de Rijksuniversiteit Leiden en publiceerde onder andere over 17de-eeuwse kinderportretten en kleding van schutters. Ook schreef zij *Jan van Ravesteyn een Haagse portretschilder*, de publicatie die in november naar aanleiding van de tentoonstelling is verschenen.

NB Deze activiteit is ook toegankelijk voor introducees

De officieren van het Oranje Vendel, 1616

Datum: woensdag 29 maart
Aanvang: 15.00 uur
Duur: ca. 1 uur
Locatie: Haags Historisch Museum, Korte Vijverberg 7
Kosten: 6 euro (8 euro voor introducees)
Aanmelden: zie boven onder 'Activiteiten'

Vrouwen rondom Johan de Witt

Onder deze titel organiseren de Vrienden van de Witt in samenwerking met het Huygens Instituut voor Nederlandse Geschiedenis en de Koninklijke Bibliotheek op 18 maart een congres in de aula van de KB over de vrouwelijke relaties van Cornelis en Johan de Witt. Nadere informatie: www.vriendenvandewitt.nl

Wendela Bicker, echtgenote van Johan de Witt

Nieuwe leden

De heer P.M. Bogaards en mevrouw H. Besseling, mevrouw T.C. van Lankvelt-van Zee, mevrouw H.P.R. Lootsma-Beerekamp, de heer I. Boone en mevrouw A.R.M. Boone-Wentink, de heer M. van den Einde, de heer H.J. Kletschkowski, mevrouw A.M.C. Reuchlin en de heer J. Schinkelshoek, de heer en mevrouw E. en A. van Rooij

Het bestuur van Die Haghe is als volgt samengesteld:

Voorzitter
mr. H.C. Grootveld

Secretaris
drs. J. Zwaanswijk

Penningmeester
ir. E.B. de Vries

Leden
hr. C.J.M. Burger
drs. L.A.F.H. van Tilborg
mw. drs. J.M. de Vries
mw. E. Zantvoort

Secretariaat
Sonoystraat 51
2581 VJ Den Haag
e-mail: secretaris@haagsegeschiedenis.nl

Financiën
Storting op giro 71791
(IBAN: NL49 INGB 0000 0717 91)
t.n.v. Geschiedkundige Vereniging Die Haghe

Info ledenadministratie en opgave nieuwe leden
ir. E.B. de Vries
Margrietstraat 9
2555 PT Den Haag
ebdevries@xs4all.nl

Redactieadres Ledenbericht
Loudonstraat 100
2593 WB Den Haag
e-mail: michielvdmast@gmail.com

Redacteur Ledenbericht
drs. W.M. van der Mast

Website Die Haghe:
www.haagsegeschiedenis.nl

Jaarboek Die Haghe
Voor aanwijzingen auteurs en inzenden van kopij:
V.L.C. Kersing, Dienst Stadsbeheer Afdeling Archeologie,
Postbus 12651, 2500 DP Den Haag, tel. 070-3536633, e-mail victor.kersing@denhaag.nl

Contributie/Opzegging
Bij opzegging van het lidmaatschap in de loop van het verenigingsjaar blijft de contributie voor dat jaar verschuldigd. Zie Statuten op website Die Haghe.